

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยศึกษา การผลิตการตลาดและการตลาดสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน ภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : กรณีศึกษา เครื่องจักสานมวย บ้านหนองขาม ตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลเพื่อการวิจัยที่รวบรวมได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยแบบสัมภาษณ์และการสังเกต

ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยรวบรวมจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่จะให้ข้อมูล คือ ข้าราชการครู ที่ทำสอนเกี่ยวกับการสานมวยในโรงเรียนหนองขามวิทยา จำนวน 1 คน และสมาชิก กลุ่มจักสานมวย หมู่ที่ 1 ตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 24 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 25 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบขั้นตอนเป็นการวิจัย ดังนี้

3.1 ขั้นสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

3.1.1 ขั้นสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

3.1.2 สำรวจและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการและรูปแบบเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสินค้ามวย จากกลุ่มประชากรที่กำหนดในพื้นที่ทำการวิจัย

3.2 ขั้นสำรวจและการเก็บรวบรวมภาคสนาม โดยการสังเกตและสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตวิถีชีวิตความเป็นอยู่และปัจจัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน ตลอดจนความผูกพันกับการดำเนินงานการสานมวยและการจำหน่าย ซึ่งจะใช้วิธีการสังเกตวงนอกไม่มีส่วนร่วม ในกิจกรรมกับผู้รู้กลุ่มจักสานมวยในขณะที่กำลังผลิต เป็นการสังเกตพฤติกรรมโดยทั่วไป

3.2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นการเข้าร่วมสังเกตการณ์ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการสานมวย เช่น การเลือกไม้ไผ่ การจักตอก การสาน ลายที่สาน การจำหน่ายและรายได้ พร้อมทั้งการสังเกตสอบถามเมื่อไม่เข้าใจ และมีการจดบันทึกรวบรวมข้อมูล

3.2.3 การเสวนากลุ่ม ผู้วิจัยได้เน้นกระบวนการเสวนากลุ่ม เปิดเวทีการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มประชากร

3.2.4 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์ตามแบบที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานกับข้าราชการครู ที่ทำการสอนเกี่ยวกับการสานมวยในโรงเรียนหนองขามวิทยา เพื่อนัดกลุ่มประชากรตัวอย่าง กลุ่มจักสานมวย บ้านหนองขามหมู่ที่ 1 ตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 24 คน มาร่วมสนทนาและให้สัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และสนทนา ผู้วิจัยได้จัดบันทึกไว้แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายการผลิต การตลาด ตลอดจนอธิบายปัญหาอุปสรรคในด้านการผลิต และการตลาด มวยนิ่งข้าวของชาวบ้านหนองขาม ตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY